

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.538/2012/3. szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Halasy Andrea ügyvéd által képviselt felperesnek - **az** alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2012. június 15. napján kelt 2.P.20.871/2012/7. számú ítélete ellen a felperes 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

R É S Z Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben**, az alábbiak szerint **megváltoztatja**.

Megállapítja, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a 2009. január 26. napján kelt, a Szeged Megyei Jogú Város Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottságának tagjaihoz címzett levelének a felperes **(felperes hozzátartozója)** pozíciójára vonatkozó közlésével, amely azt sugallja, hogy a felperes a **(felperes hozzátartozója)** pozícióját kihasználva a képviseleti jogkörével esetlegesen visszaél, és ezzel összefüggésben az önkormányzati vagyon hanyag kezelésének gyanúja is felvetődhet.

Megsértette továbbá a felperes jóhírnévhez fűződő jogát a fenti levél felperesi érdekeltségbe tartozó gazdasági társaság által bérelt ingatlanrész bérleti díjának mértékére vonatkozó valótlan tényállításával, amely azt sugallja, hogy a felperes a helyzetét kihasználva érte el az érintett gazdasági társaság bérleti szerződésében kikötött alacsony bérleti díjat.

Az alperest eltiltja a további jogsértéstől.

Az elsőfokú ítéletnek a kereset 3., 4., 5. és 8. pontját érintő rendelkezését helybenhagyja.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét - a perköltségre és az eljárási illetékekre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felperes másodfokú eljárással kapcsolatos költségét 30 000 (harmincezer) Ft-ban állapítja meg.

A részítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

Az alperes az 1984. december 28. napján kelt szerződéssel bérbe vette az önkormányzati tulajdonban álló **(település neve, ingatlan címe)** szám alatti, nem lakás céljára szolgáló helyiséget, ahol a szenes pincéből maga által kialakított helyiségekben éttermet üzemeltet. Az alperes, illetve a bérbeadói jogokat gyakorló **(I.)** Zrt. között a bérleti díj tekintetében 2006. évben vita alakult ki. Az **(I.)** Zrt. a főtevékenységgel érintett 51 m² terület után 1 500 Ft/m²/hó + áfa, a kiszolgáló jellegű tevékenység céljára rendelt 131 m² terület után 750 Ft/m²/hó + áfa összegre kívánta a bérleti díjat felemelni. Az alperes ezzel szemben egységesen 550 Ft/m²/hó + áfa összegű bérleti díjat lett volna hajlandó fizetni. A bérleti díj mértékében való megállapodás hiányában az **(I.)** Zrt. a helyiségbérleti szerződést 2007. július 31. napjára rendes felmondással indokolás nélkül felmondta 2006. június 29. napján.

Az alperes a 2007. július 28. napján kelt levelében a főtevékenységgel érintett terület vonatkozásában bruttó 1 000 Ft/m²/hó bérleti díj fizetésére tett ajánlatot 2007. augusztus 1. napjától kezdődően. Ajánlatát a bérbeadó nem fogadta el, ehelyett 2007. szeptember 1. napjától 12 év felmondási moratóriumot biztosítva a főtevékenységgel érintett területre 1300 Ft/m²/hó + áfa, a kiegészítő tevékenységgel érintett területre pedig 650 Ft/m²/hó + áfa díj megfizetésére tett újabb ajánlatot az alperesnek a 2007. augusztus 8. napján kelt levelében.

Az alperes a 2007. szeptember 11. napján kelt válaszlevelében 760 Ft/m²/hó összegű bérleti díj fizetését találta elfogadhatónak. A bérbeadó az ajánlatot nem fogadta el, s a 2007. november 8. napján kelt levelében közölte, hogy az alperes jogcím nélkülként nyilvántartott bérlővé vált, s erre figyelemmel döntésre terjeszti fel az alperes kérelmét a Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottsághoz. Az alperes ügyét Szeged Megyei Jogú Város Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottsága a 2007. október 10. napján és a 2007. november 21. napján tartott ülésén tárgyalta. A 3961-546/2007. (XI.21.) VTLB. határozatával megállapította, hogy az alperes, illetőleg az **(I.)** Zrt. között nem jött létre a bérleti díj vonatkozásában megállapodás.

A tulajdonos Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata a Szegedi Városi Bíróság előtt 4.P.22.364/2007. szám alatt pert kezdeményezett az alperessel szemben a helyiség kiürítése iránt. Az alperes védekezésésként a felmondás érvénytelenségére hivatkozott, álláspontja szerint a felmondás nem volt jogszerű, mert a bérbeadó irreálisan magas összegű bérleti díjat kívánt vele szemben érvényesíteni. A perben igazságügyi szakértői vélemény került beszerzésre, amely az alperes által üzemeltetett étterem 2006. júniusra vonatkozó bérleti díjaként 510 Ft/m²/hó összeget jelölt meg reálisnak. A per a bíróság döntése nélkül zárult, mert a felek peren kívüli

megállapodást kötöttek, amelynek értelmében a bérleti jogviszonyt visszamenőleges hatállyal helyreállították, a bérleti szerződést - egyebek mellett - akként módosították, hogy a bérleti díj összegét a teljes bérelt terület után minimum 600 Ft/m²/hó összegre módosították.

A bérleti szerződéssel kapcsolatos peres és peren kívüli tárgyalásokban a tulajdonos, illetve a bérbeadó képviselőjét a felperes látta el. A per időtartama alatt, 2007. november 26. napján a felperes irodájában a jelen per felperese és alperese a bérleti jogviszonnyal kapcsolatos jogvita tárgyában megbeszélést tartottak, az itt elhangzottakról az alperes a felperes hozzájárulása nélkül hangfelvételt készített.

A helyiség kiürítése iránti per folyamatban léte alatt az alperes egy 2009. január 26. napján kelt levelet juttatott el Szeged Megyei Jogú Város Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottságának. A levél tartalma szerint annak célja a bizottság tagjainak a tájékoztatása arról, hogy a bérbeadói jogokat gyakorló önkormányzati cég a helyiségbérleti jogviszonyokban „zsarolásszerű eszközökkel érvényesíti jogszerűtlen követelését, és e követelése biztosítása érdekében hamis adatok szolgáltatásával vezeti félre a képviselőtestületet”. A levél tartalmazza, hogy ezt alátámasztó bizonyítékként hangfelvétel áll az alperes rendelkezésére. Ezt követően az alperes beszámol arról, hogy az (I.) Zrt. a perbeli helyiségbérleti szerződést felmondta, ismertette a felmondás előzményeit, nevezetesen azt, hogy nem volt hajlandó elfogadni a bérbeadó „béremelési diktátumát”, a felmondást nem tekinti érvényesnek. Hangsúlyozta, hogy a „bérbeadónak többször is a reális bérleti díjat meghaladó bémódosítási ajánlatot” tett, amely azonban visszautasításra került, vagy arra választ sem kapott. Közölte, hogy a „bérbeadó erőfölényére és a tapasztalt személyes összefonódásokra tekintettel” és a vele szembeni „további jogsértések visszaszorítása érdekében” önkormányzati és országgyűlési képviselőktől is kért segítséget, majd így folytatja:

„Tapasztalnom kellett azonban, hogy a bérbeadó - annak érdekében, hogy a képviselők előtt a velem szemben alkalmazott rendes felmondását elfogadhatóvá tegye, megtévesztette, szándékosan félrevezette az ügyemben információt kérő városi és országgyűlési képviselőket is.” (1. pont) „...sorozatos, valótlan állításaival rossz színben tüntetett fel a képviselőtestület előtt. Hamisan azt állította például, hogy velem szemben csak a reális bér elérésére törekszik, velem nem lehet a reális bérleti díjban megállapodni (2. pont), én voltam a megállapodás kerékkötője, töredékét fizetem annak, mint más becsületes vállalkozók, a város nyakán élősködöm, stb., vagyis mindent elkövetett annak érdekében, hogy minden megalapozott hivatkozásomat az önkormányzat előtt komolytalannak tüntesse fel. A hangfelvételen azonban ezzel szemben elismeri, hogy állításaiból egy szó sem igaz, hogy a bérbeadó a legmesszemenőbbekig tisztában volt azzal, hogy én mindvégig csak az igazamat akartam érvényre juttatni. A hangfelvételen lesajnáló és sértő szavak kíséretében nyilatkozik a képviselők ügyemben kifejtett tevékenységének eredménytelenségéről” (4.) pont).

Levelét azzal folytatja az alperes, hogy már 2007. őszén a kiürítési per elkerülése érdekében a bizottsághoz fordult, azonban a bérbeadót és az önkormányzatot egyaránt képviselő felperes a pert megindította, és a bizottság a helyiségbérleti szerződés ügyét a 2007. november 21-i ülésének napirendjére tűzte. A bizottsági ülésre őt (az alperest) nem hívták meg, amely lehetővé tette a felperes számára, hogy a bizottságot „az ügyről kizárólag a saját céljainak megfelelően és hamisan tájékoztassa”. Előadta, „a cégbíróság adatai szerint a felperes ügyvéd 50 %-os társtulajdonosa a bérleménnyel azonos tömbben szintén pincehelyiségben működő vendéglátóipari vállalkozásnak, a **(T.) Kft-nek**. Vállalkozása önkormányzati tulajdonban lévő helyiségben működik, tevékenységi köre étkezőhelyi vendéglátás, bárók, hasonló vendéglátás... ingatlan bérbeadása, üzemeltetése”. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a bérbeadót és az önkormányzatot a helyiségbérleti jogviszonyokban egyaránt képviselő felperes „ön maga is személyesen érdekelt mind az önkormányzati tulajdonú helyiségek bérbeadásában, mind a vendéglátásban. Egyrészt így kétszeresen is, személyesen is érdekelt abban, hogy a konkurens bérlők üzleti pozíciója az irreálisan magas bérleti díjuk vagy más ok, például felmondás miatt, nehezebbé váljon” (5.pont).

Ezt követően kifejti: „a helyiségek bérbeadása során is megmutatkozó személyes érdekeltisége mellett nyilvánvalóan nem tudja az önkormányzat tényleges érdekeit hathatósan, akár a saját személyes érdekei ellenében is képviselni” (3. pont).

„Az összeférhetetlenség még durvább az önkormányzati képviselet vonatkozásában, különös tekintettel arra is, hogy az ügyvédő (hozzátartozója) a törvényesség egyik őre, a nagyhatalmú (hozzátartozó pozíciója) (6. pont), akinek üzleti érdekeltisége a jogszabály szerint egyébként nem lehet. A képviselőtestületnek a felelősége oldalán fennálló összeférhetetlenséget már csak az önkormányzati vagyon hanyag kezelése gyanújának elkerülése érdekében is illő volna felszámolnia”.

Ezt követően utalt arra, hogy a felperes félrevezette a bizottság tagjait a szerződés felmondásának a körülményeit illetően, nem adott teljes körű tájékoztatást, illetve a közölt adatok hiányosak, hibásak, összehasonlításra alkalmatlanok. Kiemelte, „**(felperes neve)** a bizottság elé tárt összehasonlító adatokból adott tájékoztatása során elmulasztotta például megemlíteni, hogy az összehasonlításként hivatkozott egyik helyiség éppen az ő bérleménye, mint ahogy arról is elfelejtette tájékoztatni Önöket, hogy e helyiség főtevékenység céljára bővített területe után, ő csupán nettó 430 Ft/m²/hó bérleti díjat fizet a városnak (7 pont), vagyis a harmadát sem, mint amit ugyanilyen terület után a felmondását megelőzően tölem követelt, s amely összeg el nem fogadása miatt nekem is felmondott”.

Ezt követően hangsúlyozza, hogy az ő bérleti szerződése kapcsán a főtevékenységre vonatkozóan 1 500 Ft-os bérleti díj ajánlat hangzott el. Beszámolt arról, hogy a felperessel a bérleti díjban való megállapodás érdekében 2007. november 26-án megbeszélést tartottak. A felperes ennek során tanúsított magatartását illetően úgy fogalmazott: „a jogi képviselőnek a tárgyaláson megnyilvánuló arroganciája, brutális nyíltsága (8. pont) még az előzmények ismeretében is meglepett, lekezelő szóhasználata, az, hogy nem átalította még az

irántam való tiszteletét is kifejezni azért, hogy volt merszem a bérbeadóval szemben az igazam érvényesítését megkísérelni, az, hogy elmondta, ilyenre az **(I.)** történetében nem volt példa, egyértelművé tette, hogy a bérbeadó hozzászokott, hogy a bérleti jogviszonyokban a helyiségbérlőkkel szemben mindent megengedhet magának". Ezt követően a felmondás jogszerűtlenségének alátámasztására idézett az általa készített hangfelvétel szövegéből.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a bizottságnak írt levelében tett valótlan, 1-8. pontban felsorolt tényállításaival, illetve való tények hamis színben történő feltüntetésével megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Keresetének indokolása szerint a sérelmezett kijelentések az adott szövegkörnyezetben, azzal összefüggésben tartalmaznak hamis tényállítást, illetve alkalmasak arra, hogy valós tényeket hamis színben tüntessenek fel. Álláspontját az alábbiak szerint részletezte.

- Az 1-2. pontban írt tényállítások a szövegkörnyezetből kitűnően egyértelműen rá vonatkoztathatók és azok valótlanok.
- A 3. pontban írt közlés a való tény hamis színben való feltüntetése. Megfelel ugyan a valóságnak, hogy a **(T.)** Kft., amelynek ő maga is tagja, önkormányzati bérleményben működik, de a helyiségek bérletében nincs olyan személyes érdekeltisége, amely befolyásolná megbízásának megbízója érdekében történő eredményes ellátását.
- Valótlan, hogy lesajnálóan nyilatkozott a képviselők tevékenységének eredménytelenségéről.
- Önmagában abból, hogy a **(T.)** Kft. részben önkormányzati bérleményben működik, nem következik, hogy érdeke fűződne ahhoz, hogy bármely önkormányzati bérleményt bérlő személy üzleti pozíciója nehezebbé váljon.
- Tény, hogy **(felperes hozzátartozója)** a **(intézmény elnevezése)** vezetője, valótlan azonban az a kijelentés, hogy nagyhatalmú lenne. Házastársa beosztásának az ő tevékenységével nincs kapcsolata, valótlanul sugallja az alperesi közlés azt, hogy **(hozzátartozó pozíciója)** **(felperes hozzátartozója)** szerepet játszik az ő „nyomásgyakorlásában”.
- Valótlan a **(T.)** Kft. által fizetett bérleti díj összegére vonatkozó állítás is, az ott megjelölthöz képest lényegesen magasabb bérleti díjat fizet a gazdasági társaság.
- Valótlan tényállításnak minősítette, hogy a tárgyalás során brutális és arrogáns lett volna.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint a levél tartalmából megállapíthatóan annak megírására az **(I.)** Zrt-vel kialakult jogvita adott okot, a levélben írt közlések nem a felperesre, hanem a bérbeadóra vonatkoznak. A kereset 1. és 2. pontjában megjelölt közlésben a felperes neve említésre sem került,

emellett a 2. pontban írt közlés valóságtartalma igazolható. A 3. számú megállapítást illetően hangsúlyozta, a felperes maga sem tagadta, hogy üzletrésztulajdona van a (T.) Kft.-ben, amely az önkormányzattól bérelt helyiségben folytat vendéglátó tevékenységet, ahogyan az általa működtetett étterem is. E közléssel az összeférhetetlenség látszatára kívánta a figyelmet felhívni, amely az előzőekben ismertetett tények alapján ténylegesen felmerülhet.

A 4. pont szerinti közlést illetően előadta, hogy az nem a felperesre, mint magánszemélyre, hanem az (I.) Zrt. bérbeadóra vonatkozik. Egyebekben az állítások valóságtartalmának alátámasztására kérte a tárgyalásról készült hangfelvétel meghallgatását.

Védekezése szerint az 5. pontban rögzítettekben ugyancsak az összeférhetetlenség kérdését vetette fel, figyelemmel arra, hogy a felperes az (I.) Zrt. képviselőjében bérleti díjról tárgyal gazdasági társaságokkal, miközben ő maga is érdekelt egy cég révén az önkormányzati ingatlanok bérletét illetően.

A 6. pontban megjelöltek szerint pusztán felvetette, hogy az összeférhetetlenség gyanúját meg kellene szüntetni. Hangsúlyozta, a Népszabadság 2009. szeptember 12. számában megjelent **(írás címe)** című írásban tartalmilag a felperes maga is elismeri, hogy a visszaélés lehetősége, gyanúja fennállhatott az említett tények alapján, amikor úgy nyilatkozott, hogy „nem érzem úgy, hogy az (I.)-nál betöltött pozícióm visszaélés lehetőségét hordozhatja, akár hordozhatná, de nincs így”.

Álláspontja szerint a 7. pontban írt szöveg tartalmát tekintve nem az volt a lényeg, hogy a (T.) Kft., illetve a felperes ténylegesen milyen összegű bérleti díjat fizet, így az összegszerűségben való tévedésnek jelentősége nincs, a közlés lényege az volt, miszerint ahhoz képest mint amit a (T.) Kft. fizet bérleti díjként, az (I.) Zrt. képviselőjében eljáró felperes ezen összeg háromszorosát követelte tőle az ugyanolyan elhelyezkedésű és jellegű terület után.

A 8. pontban tett kijelentést véleménynyilvánításnak tekintette, amely szerinte nem alap nélküli. Kifejtette, olyan körülmények között, amikor három szakértői vélemény igazolja, hogy a tőle követelt bérleti díj a reálisnak háromszorosa, az arra vonatkozó felperesi kijelentés, miszerint ezt vagy elfogadja, vagy a bérleménytől „elbúcsúzhat”, minősíthető olyannak, hogy brutális nyíltsággal közölte a bérbeadó, hogy ellenkező esetben milyen magatartást fog tanúsítani.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A felperest és az alperest egyaránt 21 000 Ft eljárási illeték megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan akként rendelkezett, hogy a peres felek költségeiket maguk viselik. A Legfelsőbb Bíróság személyiségvédelmi igény elbírálása során is irányadó PK 12. és 13. számú állásfoglalásának iránymutatása szerint vizsgálta a felperes által a kereset tárgyává tett közléseket a levél egészének tartalmával, valamint a felek levélírást kiváltó jogvitájával összefüggésben. E szempontok alapján arra a megállapításra jutott,

hogy a kereset 1. és 2. pontjában írtak nem a felperesre, mint magánszemélyre, hanem a bérbeadóra vonatkoznak, ezért a felperes - perbeli legitimáció hiányában - igényérvényesítésre nem jogosult. A 2. pontban foglaltak kapcsán megjegyezte, hogy annak valóságtartalma a helyiség kiürítésére irányuló perben beszerzett szakértői véleményre, továbbá a bérelő és a bérbeadó között peren kívül létrejött megállapodás tartalmára figyelemmel alátámasztható.

A 3., 5. és 6. pontban írtakat valós tényeken alapuló véleménynyilvánításként értékelte. Rámutatott, abból a tényből, hogy a felperes érdekeltségébe tartozó gazdasági társaság önkormányzati bérleményben működik, okszerűen lehet következtetést levonni a felperes érdekeltségére, s ugyancsak okszerű az a felvetés, hogy ilyen körülmények között a felperes, mint jogi képviselő a 100 % önkormányzati tulajdonú **(I.)** Zrt. érdekeit a bérleti díjjal kapcsolatos tárgyalásokon megfelelően tudja-e képviselni.

A 4. pontban rögzítetteket véleménynyilvánításnak minősítette, amely - miután kifejezőmódjában nem lekicsinylő, lealázó - nem sérti a felperes jóhírnevét. Megállapította, hogy a 7. pontban a **(T.)** Kft. által fizetett bérleti díjra vonatkozó tényállítás valótlan, azonban álláspontja szerint nem annak van jelentősége, hogy e gazdasági társaság pontosan milyen összegű bérleti díjat fizet, hanem annak, hogy ezzel az alperes azt kívánta kifejezésre juttatni, hogy a bérbeadó által követelt összeg majdnem háromszorosa annak, mint amit a bérbeadó képviselőjében eljáró felperes cége fizet hasonló rendeltetésű helyiség után. Ezzel ugyancsak az összeférhetlenségre kívánta a figyelmet felhívni, amely tartalma miatt jóhírnév sértő nem lehet, mert nem a felperes személyét tüntette fel hátrányos színben, hanem a visszás helyzetre kívánta a figyelmet felhívni. A 8. pontban megfogalmazottakat ugyancsak véleménynyilvánításként értékelte, és nem találta alkalmasnak a jogsértés megvalósítására.

Az ítélet ellen benyújtott fellebbezésében a felperes annak keresete szerinti megváltoztatását kérte. Érvelése szerint tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kereset 1. és 2. pontjában megjelölt kijelentésekkel kapcsolatban nem rendelkezik perbeli legitimációval. Előadta, az alperes a levél sérelmezett közléseket tartalmazó részében a mondat alanyaként a bérbeadót jelölte meg, azonban az azt követő mondatban a hangfelvételre, mint olyan bizonyítékra hivatkozik, ami az előzőekben írt és a bérbeadótól származónak tulajdonított állításokat cáfolja. Hivatkozott arra, hogy a hangfelvétel a vele folytatott beszélgetésről készült, következésképp a sérelmezett kitételek állításai (megtévesztette, szándékosan félrevezette, hamisan állította) rá vonatkoznak. Álláspontja szerint ezt támasztja alá az is, hogy az alperes a levélben más helyeken is őt jelölte meg akként, mint aki a

bizottságot, illetve a képviselőket hamisan tájékoztatta (4. oldal harmadik, negyedik bekezdés). Utalt továbbá az alperes 2009. szeptember 24. napján kelt beadványára, amelyben szintén azt írta, hogy a hozzáforduló képviselőket nem a valóságnak megfelelően tájékoztatta. Álláspontja szerint a sérelmezett kijelentések tényállításnak

minősülnek, az elsőfokú bíróság azonban a tényállást nem tárta fel teljes körűen, mert nem történt meg annak vizsgálata, hogy adott-e tájékoztatást az ügyben érdeklődő képviselőknek, és annak mi volt a tartalma. Állította ugyanakkor, hogy ezen alperesi állítások valótlanok. Tévesnek minősítette az elsőfokú bíróság azon álláspontját, miszerint a 2. pontban vitatott mondat valóságtartalma a kiürítési perben keletkezett szakvélemény, illetve a peren kívüli megállapodás alapján bizonyított. Rámutatott, hogy a szakvélemény négy alkalommal került írásban, majd a tárgyaláson szóban is kiegészítésre, s a bíróság ezt követően sem tudott arra ítéleti döntést alapítani. Ugyanakkor a szakvéleményben megjelölt összehasonlító adatok közelítenek az (I.) Zrt. által az alperesnek tett legmagasabb ajánlat átlagához. A peren kívüli egyezség adatai pedig azért nem vehetők figyelembe, mert az egyezség lényege, hogy a felek kölcsönösen engednek egymásnak, így önmagában az a tény, hogy a peren kívüli egyezségben alacsonyabb bérleti díjban állapodtak meg a felek, nem alkalmas annak cáfolatára, hogy a bérbeadó által érvényesíteni kívánt díj nem volt reális.

Álláspontja szerint a 3. pontban rögzített azon kijelentés, miszerint nem tudja az önkormányzat érdekeit hathatósan képviselni, nem véleménynyilvánításnak, hanem tényállásnak minősül. E mondat ugyanis tényként állítja azt, hogy olyan személyes érdekkeltséggel rendelkezik, amely ellentétben áll megbízója érdekével. Az pedig, hogy valóban van-e ilyen érdek, bizonyítható tény. Érvelése szerint ugyancsak valótlan állítást fogalmaz meg az 5. pontban állított kétszeres érdekeltségre vonatkozó kitétel használatával az alperes. Kiemelte, hogy a (T.) Kft. - amelyben valóban 50 %-os érdekkeltséggel rendelkezik - kocsmát üzemeltet, közönsége eltérő az alperes által működtetett kínai étteremtől. Az alperes ugyanakkor a gazdasági társaság tevékenységi körei közül kizárólag a bérbeadásra helyezte a hangsúlyt, annak azonban nem adta indokát, hogy ez mi miatt okoz egyúttal személyes érdekkeltséget is az önkormányzat képviselőjével szemben. Az alperes azt sugallja, hogy személyes érdekellentét van a kft-beli üzletrész tulajdonlása és az állandó megbízója képviselőjének ellátása között. Az elsőfokú bíróság azonban nem vizsgálta, hogy ez az összefüggés ténylegesen fennáll-e. Álláspontja szerint az alperes valóságként beállítva híresztelte a 4. pontban foglalt véleményt kifejező közléseket, levelének nem burkolt célja az volt, hogy az önkormányzat, illetve az (I.) Zrt. képviselőjére vonatkozó állandó megbízása megszűnjön, ezért a vélemény-nyilvánítás is sértőnek minősül.

Elismerte, hogy a **(felperes hozzátartozója)** pozícióját érintő kijelentés valós, megítélése szerint azonban e tényt hamis színben tüntette fel az alperes úgy, mintha emiatt az önkormányzat jogi képviselőjének ellátása az ő részéről összeférhetetlenséget eredményezne. A házastársát érintő jelzőket lekicsinylő, bántó szándékkal használta az alperes, s olyan valótlan összefüggést sugallt, mintha a házastársának foglalkozása kihatással lenne az önkormányzat jogi képviselőjére, vagy a helyzet az önkormányzati vagyon hanyag kezelésének gyanúját vetné fel.

Álláspontja szerint ugyancsak valótlan és ezért jogsértő a (T.) Kft. által fizetett bérleti díj összegére vonatkozó megállapítás. Hangsúlyozta, hogy az érdekeltségébe tartozó társaság nem fizet kevesebb bérleti díjat az alperesnek tett ajánlathoz képest. Az erre vonatkozó valótlan alperesi nyilatkozat azt sugallja, hogy visszaél pozíciójával, amely alkalmas arra, hogy személyét hátrányos színben tüntesse fel, fedhetetlenségét vonja kétségbe.

A 8. pontban írt kifejezések a viselkedéséről nyilvánítanak véleményt, amely véleménynek a megbízó tagjaival való közlése az ő negatív megítélését célozták. Álláspontja szerint ezek egyértelműen bántóak és lekicsinylőek, következésképpen jogsértőek.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú eljárásban kifejtett védekezését fenntartva részletesen cáfolta a felperes fellebbezési előadását, kiemelve, hogy a kereset alapjául szolgáló levélben közöltek nem a felperesre, hanem a bérbeadóra vonatkoznak.

A fellebbezés részben, az alábbiak szerint alapos.

A Ptk. 78. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés alapján a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, híresztel, vagy való tényről hamis színben tüntet fel.

A véleménynyilvánítás joga az Alkotmányban biztosított alapjogok egyike. A véleménynyilvánítás abban az esetben tölti be társadalmi rendeltetését, ha kellően megalapozott, helyesen tükrözi a jóhiszeműség és a tisztesség követelményét, ha az értékelés, bírálat megtartja a gondolkodás és az ítéletalkotás szabályait. A szabad véleménynyilvánítás joga csak annyiban és akkor korlátozható, amennyiben az egy másik alapjog érvényesítése és védelme érdekében feltétlenül szükséges. Ilyen másik védendő alapjog lehet a jóhírnévhez való jog (36/1994. (VI.24.) AB. határozat). Mindezekből következően a véleménynyilvánítás akkor eredményezi a jóhírnév sérelmét, ha minden ténybeli alapot nélkülözve tartalmaz elmarasztaló értékítéletet, a valóságot hamis színben tünteti fel, vagy kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, sértő, lealázó (BH2003. 407/II., eBDT2007. 1701). A tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az ún. bizonyíthatósági teszt alapján történhet: az a közlés, amelynek valósága vagy valótlanága bizonyítható, tény; amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az vélemény (eBDT2012. 2653.I., eBDT2011. 2403).

Mindezek előrebocsátása után az ítéletábrának a fellebbezés kapcsán abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a kereset tárgyává tett perbeli közlések a

felperesre vonatkoznak-e, azok tényállításként, vagy véleménynyilvánításként minősülnek, továbbá a jóhírnévhez fűződő személyiség jog megsértését eredményezik-e.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a személyiségvédelmi perekben is alkalmazandó Legfelsőbb Bíróság PK. 12. számú állásfoglalásának II. pontjában kifejtettek alapján a közlés egészének az értékelésével lehet állást foglalni abban a kérdésben, hogy a sérelmezett kifejezések megvalósítják-e a személyhez fűződő jogok sérelmét. Helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre is, hogy a perbeli esetben nem csupán a közléseket magában foglaló levél tartalma, hanem keletkezésének körülményei is jelentőséggel bírnak. Tény, hogy az alperes bérleti jogviszonya a felperes, mint jogi képviselő által képviselt bérbeadó felmondása folytán megszűnt. Ennek oka, hogy az alperes nem fogadta el a bérbeadó által érvényesíteni kívánt felemelt összegű bérleti díjat. Az ezzel összefüggésben kialakult vita kapcsán többszöri tárgyalásra is sor került a felperes és az alperes között, s a jogviszony felmondását követően a bérlemény kiürítése iránti perben a bérlemény tulajdonosának a képviseletét is a felperes látta el. Az alperes ebben a helyzetben fordult a Szeged Megyei Jogú Város Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottságához az általa jogtalannak tartott helyzet megoldása érdekében. Tény, hogy a levél első részében az alperes a felperes személyét nem nevesíti, azonban annak tartalmából - azt egészében vizsgálva - az az álláspontja tűnik ki, hogy a felperes személyét „felelősnek” tartja a kialakult helyzetért, a bérbeadó és a felperes személyét „összemosza”, összességében azonban a felperes személyére, magatartására vonatkozó kijelentéseket tesz, és kifejezésre juttatja azt az álláspontját, miszerint a felperes személyes érdekeltségénél fogva nem képes megbízója érdekeit megfelelően képviselni. Mindezek alapján helytálló az a felperesi érvelés, hogy a keresetlevél 1. és 2. pontjában megjelölt közlések tekintetében perbeli legitimációval rendelkezik.

A kijelentések sértő tényállítást tartalmaznak, amelyek csak akkor nem alapozzák meg a jóhírnév megsértésének a megállapítását, ha valónak bizonyulnak. Ennek bizonyítása azonban az alperest terheli (eBDT2007. 1696, eBDT2005. 1277/I). Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt ezen alperesi nyilatkozatok valóságtartalmát nem vizsgálta. A megismételt eljárásban a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján az alperest tájékoztatnia kell a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének a következményeiről, s fel kell hívnia az alperest bizonyítékai előterjesztésére, s amennyiben az alperes bizonyítási indítványt terjeszt elő, a bizonyítási eljárás lefolytatását követően dönthető el az említett közlések jogsértő volta.

Egyetért az ítélőtábla azzal, hogy a kereset 3., 4., 5. és 8. pontjaiban megfogalmazottak véleménynyilvánításnak minősülnek, kifejezésmódjukban nem lépik túl a véleménynyilvánítás határait, ezért személyhez fűződő jogot nem sértenek.

A 3. és 5. pontban a felperes személyes érdekeltiségére vonatkozó következtetést von le az alperes abból a való tényből, hogy maga a felperes 50 %-os üzletrésztulajdonnal rendelkezik egy olyan gazdasági társaságban, amely szintén önkormányzati tulajdonú helyiséget bérel, s amely tekintetében a bérbeadói jogokat ugyanaz az (I.) Zrt. gyakorolja, amelynek képviselőt a felperes látja el. A bírói gyakorlat szerint a való tényekből levont tartalmi következtetés, amennyiben ez nem okszerűtlen, jóhírnév sértés megállapítására nem ad alapot (EBH2011. 2396).

Annyiban helytálló a felperesi fellebbezés, hogy a kereset 6. és 7. pontjában szereplő kijelentések megalapozzák a személyiségvédelmi igényt. A 6. pont valós megállapítást tartalmaz a felperes házastársának pozíciójára nézve. A „nagyhatalmú” jelző a felvetett kontextusban negatív jelentést hordoz, a közlés a való tényre alapított felvetéssel annak látszatát kelti, hogy a felperes (**felperes hozzátartozója**) pozícióját kihasználva képviselői jogkörét megfelelően ellátni nem tudja, azzal esetlegesen visszaél, s ezzel összefüggésben bűncselekmény elkövetésének a lehetőségét is felveti. A közlés véleményt fogalmaz meg, amely azonban az abból levonható következtetések tartalma miatt jogsértő.

Azt az elsőfokú bíróság is megállapította, miszerint valótlan a felperes érdekeltégi körébe tartozó gazdasági társaság által fizetett bérleti díj összegére vonatkozó alperesi tényállítás. Ez a valótlan tényállítás - a szövegkörnyezetében értelmezve - azt sugallja, hogy a felperes képviselői pozíciójával visszaél az érdekeltiségébe tartozó gazdasági társaság előnyére: az alperestől követelthez képest a harmadánál is kevesebb bérleti díj részben a képviselői pozíciójának köszönhető, másrészt arra céloz, hogy a felperes a (T.) Kft-nek konkurenciát jelenthető vendéglátóhelyek tekintetében lényegesen magasabb bérleti díjat kíván elérni. A 7. pontban megfogalmazottak burkolt és valótlanul bizonyult tényállítást tartalmaznak, következésképp a jogsértés e tekintetben is megállapítható.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra a kereset 6. és 7. pontjában rögzített közlések vonatkozásában a fellebbezésnek helyt adva a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jóhírnévhez fűződő személyiségi jog megsértését megállapította és a c) pontban írtak szerint az alperest a további jogsértéstől eltiltotta, mert álláspontja szerint a felek elmérgesedett viszonyára tekintettel alappal lehet tartani a kifogásolt eljárás megismétlődéséről.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra a Pp. 213. § (2) bekezdésén alapuló részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben, a kereset 6., 7. pontját érintően a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, a 3., 4., 5. és 8. pont tekintetében hozott elutasító rendelkezést helyben hagyta (Pp. 253. § (2) bekezdés).

A kereset 1. és 2. pontján alapuló igényérvényesítés megalapozottsága tekintetében a kifejtettek szerint az elsőfokú bíróság ítélete nem volt felülbírálnak, ezért e körben az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül

helyezte és ugyanezt a bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. E kereseti kérelmek tárgyában a kifejtettek szerinti bizonyítási eljárás lefolytatását követően hozható megalapozott döntés.

Tekintve, hogy a felperes keresete szerint az alperes több közlésével egyazon személyhez fűződő jogát sértette meg, a pervesztesség és a pernyertesség aránya is csak a megismételt eljárás lefolytatását követően állapítható meg, ezért a hatályon kívül helyezés kiterjed az elsőfokú ítélet eljárási illeték és perköltség viselésére vonatkozó rendelkezésére is.

A másodfokú eljárásban a felperesnek merült fel költsége, amelynek összegét az ítélőtábla a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (3) bekezdése és (6) bekezdése alapján a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróság határoz.

S z e g e d , 2012. december 12.

Dr.Szeghő Katalin sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró